

Δέσμη προτάσεων για την αναβάθμιση του αστικού κέντρου της Λευκωσίας

- ΕΤΕΚ και Δήμος Λευκωσίας πραγματοποίησαν Εργαστήρι Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου για το μέλλον του κέντρου, με έμφαση στη λεωφόρο Μακαρίου

Περισσότερες από 100 προτάσεις για την αναβάθμιση του αστικού κέντρου της Λευκωσίας, με έμφαση στη λεωφόρο Μακαρίου, αναδείχθηκαν από το Εργαστήρι Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου που πραγματοποίησε τον Ιούλιο του 2025 ο Δήμος Λευκωσίας και το ΕΤΕΚ.

Οι προτάσεις παρουσιάστηκαν σε δημοσιογραφική διάσκεψη τη Δευτέρα, 15 Δεκεμβρίου 2025 και όπως αναφέρθηκε το Εργαστήρι κατέληξε σε ένα σαφές και τεκμηριωμένο πλαίσιο προτεραιοτήτων, το οποίο αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο υποστήριξης του στρατηγικού σχεδιασμού για το μέλλον του αστικού κέντρου της πόλης.

Στο Εργαστήρι συμμετείχαν πέραν των 25 εκπροσώπων εμπλεκόμενων φορέων και ενδιαφερόμενων μερών, επιλεγμένων με βάση την αρχή της απαιτούμενης ποικιλίας, ώστε να εκπροσωπηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό όλοι οι βασικοί εταίροι και ενδιαφερόμενοι φορείς.

Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στο ερώτημα: ποιες δράσεις μπορούν να συμβάλουν στην επιτάχυνση της ενδυνάμωσης, της επισκεψιμότητας και της εμπορικότητας του αστικού κέντρου της Λευκωσίας, με σεβασμό στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης;

Μέσα από μια δομημένη, συμμετοχική και επιστημονικά τεκμηριωμένη διαδικασία, καταγράφηκαν συνολικά 103 προτάσεις, οι οποίες επεξηγήθηκαν, κατηγοριοποιήθηκαν και ιεραρχήθηκαν μέσω διαδοχικών ψηφοφοριών. Οι προτάσεις οργανώθηκαν σε 14 θεματικές κατηγορίες, με μεγαλύτερη βαρύτητα στις κατηγορίες «Χρήσεις», «Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας», «Αδρανείς Ιδιοκτησίες» και «Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις». Ακολούθως, μέσω της δημιουργίας Χάρτη Επιρρών, εντοπίστηκαν οι δράσεις που λειτουργούν ως «ριζικές» και θα πρέπει οι αρχές να τροχοδρομήσουν την εφαρμογή τους κατά προτεραιότητα:

1. Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο.
2. Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο.
3. Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου περιοχής.
4. Δημιουργία marketing team για branding του κέντρου.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου τονίστηκε η σημασία της παραχώρησης οικονομικών κινήτρων για την επαναλειτουργία κλειστών καταστημάτων, της ενίσχυσης των δημόσιων μεταφορών και της δημιουργίας νέων συγκοινωνιακών κόμβων, ώστε να αντιμετωπιστούν άμεσα οι επιπτώσεις των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων στη Μακαρίου.

Τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και τα συμπεράσματα του Εργαστηρίου παρουσίασαν οι συντονιστές του Εργαστηρίου Μάριος Μιχαηλίδης και Γιάννης Λαούρης, αντίστοιχα.

Ο Δήμαρχος Λευκωσίας κ. Χαράλαμπος Προύντζος επισήμανε ότι: «Ο Δήμος Λευκωσίας και το ΕΤΕΚ καινοτομούν στα κοινωνικοοικονομικά δρώμενα. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Κύπρο. Αυτό που προκύπτει αβασάνιστα είναι ότι όλοι ανεξαιρέτως οι συμμετέχοντες ανέδειξαν το Κέντρο, όχι ως πρόβλημα, αλλά ως μια μεγάλη ευκαιρία. Υπήρξαν σοβαρές συγκλίσεις σε πολύπλοκα ζητήματα όπως η φορολόγηση της αδρανούς περιουσίας. Ακόμη και σε ζητήματα για τα οποία υπήρξαν διαφωνίες μεταξύ των συμμετεχόντων όπως το

άνοιγμα της Μακαρίου, υπήρξε πολύ καλύτερη αλληλοκατανόηση και συγκλίσεις. Μέσα από τα ευρήματα διαφαίνονται κάποιες δυνατότητες. Για παράδειγμα προκρίνεται το κλείσιμο της Μακαρίου τα Σαββατοκύριακα αφού στην παρούσα μορφή της, με μεγάλα λεωφορεία να τη διαπερνούν με ψηλές ταχύτητες δεν συνιστά πλήρως διαθέσιμο δημόσιο χώρο. Για πρώτη φορά τέθηκε με ένταση η ανάγκη για αναθεώρηση της Πλατείας Σολωμού ως τελικού τερματικού σταθμού λεωφορείων η οποία και επέβαλε κάποια από τα μέτρα που είχαν υιοθετηθεί. Ριζικά ζητήματα αποτελούν οι ενέργειες για τη μεταφορά πανεπιστημιακών χρήσεων στο Κέντρο και η ανάγκη για επιτάχυνση των διαδικασιών για διατηρητέες οικοδομές. Οι πρόσφατες αιτιάσεις της Κυβέρνησης για τη μεταφορά της Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι κάθετα αντίθετες με το σύνολο της πόλης. Η απόλυτη ομογνωμία των παρισταμένων πρέπει να οδηγήσει σε άμεση αναθεώρηση πρόσφατων αποφάσεων από τα Υπουργεία Οικονομικών και Εσωτερικών. Επίσης καλούμε τα Υπουργεία Μεταφορών, Εσωτερικών και Οικονομικών σε ένα άμεσο διάλογο για παρουσίαση και συζήτηση των ευρημάτων. Δεν μπορεί πλέον η πόλη να είναι ο λήπτης μονομερών αποφάσεων που δεν ανταποκρίνονται στα συμφέροντα της αλλά και σε μέτρα που το ίδιο το κράτος θέσπισε και προώθησε», ανέφερε ο Δήμαρχος τόνιζοντας ότι το Εργαστήριο διεξήχθη με απόλυτο σεβασμό προς τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου. Ευχαρίστησε παράλληλα, τόσο το ΕΤΕΚ όσο και τους συμμετέχοντες.

Ο Πρόεδρος του ΕΤΕΚ κ. Κωνσταντίνος Κωνσταντή, μιλώντας στη δημοσιογραφική διάσκεψη, ανέδειξε τη σημασία της συμμετοχικής διαδικασίας ως εργαλείου ουσιαστικής συνεννόησης μεταξύ αρχών, φορέων, επαγγελματιών και κατοίκων. «Ως ΕΤΕΚ, εισηγούμαστε μια καθαρή πορεία: υιοθέτηση των δράσεων που αναδείχθηκαν στο εργαστήριο, ολοκλήρωση των συνδέσεων και της πράσινης ραχοκοκαλιάς, ολιστικό σχεδιασμό, διαφανείς και συμμετοχικές διαδικασίες, πράσινο σχεδιασμό με μικροκλίμα, ποιότητα στον σχεδιασμό, ενεργοποίηση του ανενεργού αποθέματος με κίνητρα και αντικίνητρα, και σταθερό μηχανισμό παρακολούθησης της προόδου. Έτσι, η Μακαρίου παύει να είναι πεδίο αντιπαράθεσης και γίνεται τμήμα μιας συνολικής αφήγησης για μια πόλη που λειτουργεί καθημερινά, με ποιότητα και ταυτότητα, για τον κάτοικο, τον εργαζόμενο και τον επισκέπτη», ανέφερε χαρακτηριστικά. Σημείωσε τέλος ότι τα συμπεράσματα του Εργαστηρίου θα παρουσιαστούν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους αρμόδιους Υπουργούς.